

N°. 12.

Seftdeenâ, 20. Merz (1. April)

1871.

Rakfa par gabdu 1 rubl.

K a h d i t a j s.

Cefschsemmes sinnaſ. No Rihgaſ: Wiſſaugſt. apſtiprinati Baltiſas Komitejaſ ſpreedumi, — pabr naſtamu ledduſ iſeeſchana. No Belgawaſ: pabr ledduſ iſeeſchana. No Kurſemmes: Keiſera dahwinati meſkali. No Behterburgaſ: pabr loſlera-ſehrgu.

Abreſemmes sinnaſ. No Minteneſ: Wahzeſſchi pabrnaht no Franziſas wangibaſ. No Londoneſ: Japaneſſchi atnahtuſchi. No Englandeſ: leiſere Napoleoneſ tē pabrnahtuſ uſ dſihwi. No Franziſas: ſajulſchanaſ zaur dumpineſteem. No Roſmaſ: pabr paſweſta warraſ niſſſchana.

Jaunaſabaſ sinnaſ.

Ka Weerdam Rubbeſſcham un Sabmu-ſallaſ Tribniti ſweſchāſ apmallāſ ſlabjeſ. Pabr to ſhinni gabdā Rihgā noturramu ſemtkobridaſ iſrahdiſchana. Lew nebuſſ ſagt. Pabr zilweku glahtſchana. Jauna grabmata. Labbiſaſ un zittu prezzu tirguſ.

Feeliſtumā. Maſi ſtahtini, to ſirngalwiſ pedſſihwojſ. Maſ' wehſſneekſ. Pabr zilwezigu wezzumu.

Cefſchsemmes sinnaſ.

No Rihgaſ. Jau ſennaſ daſſchi Widſemmes Landaga noſpreedumi zaur general-gubernator kungu augſtai walddiſchanaſ uſ apſtiprinaſchanaſ biſ preeſſchā liſti. Taggad liſſumu kraſjumā tohſ ſpreedumūſ ar Wiſſaugſtato apſtiprinaſchanaſ laſſam. N° 228 ſludina, ka Baltiſas komitejaſ noſpreedumſ eſſoht apſtiprinahtſ, pehſ kurra ta Baltiſas gubernijaſ muſiſchneekem ween lihtſ ſchim peederrejuſe rekte, ſudmallāſ buhweht un turreht, taggad irr nozelta. N° 299 atkal paſludina zittu Wiſſaugſtati apſtiprinatu Baltiſas komitejaſ noſpreedumu no 12. Februar; pehſ ta uſ general-gubernatora, general-adjutanta Albedinſki eeſneegſt padohmſ penemſtſ un augſtam Keiſeram uſ apſtiprinaſchanaſ preeſſchā liſtſ: 1) Wiſſōſ taiſ ammatōſ, kurrōſ lihtſ ſchim tiſ Widſemmes muſiſchneekuſ kahtſaſ peederrigi warreja eeſtahteeſ, taggad arri wiſſu zittadu kahtu zilweſi warr tiſt

eewehſleti, ja tiſ ween teem pehſ liſſumeem uſ to waijadſigaſ ſinnaſchanaſ netruhtſt. 2) Lee ammati, kaſ § 359 ſem I., p. 1—4, 7 un 8 peemineti, gan wehl ir uſ preeſſchu peederr muſiſchneeku kahtai ween, un ſchee irr: landrahtſi, landmarſchalli, kreisdeputirti, kaſſeſdeputirti, ritterschafftſ ſekretehrſ un ritterschafftſ notarſ. 3) Widſemmes landagā uſ preeſſchu tiſt eelaſti ar wiſſi zilweſi, kaſ naw muſiſchneekuſ woi birgeri, bet kam peederr Widſemmes muſiſchneeku muſiſchāſ. Schahdeem zilwekeem, kà arri tahdeem, kaſ naw muſiſchneekuſ rullſi uſnemti muſiſchneekuſ woi birgeri (prow. Swod II. d. § 100 un peeſſhm.), irr ta rekte, ſawu balſu lihtſ doht, kaſ par naudaſ iſdohſſchanahtuſ ko noſalka (turp. § 100). Scho Baltiſas komitejaſ uſpreedumu pagaidam buhſ eewehſt, lihtſ kamehr ta § 32, II. d. prow. Sw., kà arri zittu prowinzſ liſſumu pabrtaſiſchanaſ pagallam buhſ iſdarrita. Augſtaiſ Kungſ un Keiſerſ 26. Februar pawehlejiſ, ſchohſ komitejaſ noſpreedumūſ ſpehka liſt.

No Rihgaſ. Schinni pawaffarā — kà laudiſ ſpreeſch — gan arri pee mums daugawaſ ledduſ iſeeſchanaſ nepaliſſchoht bez pluhdeem. Sinnamſ, ledduſ irr tohti beeſ un jubra ar labbu gabbalu aiſfalluſe, kaſ uſ to gan aiſrahda, ka ſchoreiſ ledduſ wairat nekā preeſſchajōſ gaddōſ, warr atraſt kawelſuſ preeſſchā, kaſ to kawee iſeet un zaur ko tad uhdens leeliſti warr zelteeſ. Un tad apſkattam to leelu ſneegu, kaſ nupat ſhinnſ deenāſ no jauna penahza, tad jau jadohma, ka taſ uhdeni wairohſ ween. No pluhdeem ihpaſchi bihtſtaht muhſu daugawaſ apdſihwotaji, kaſ uſ tahm daſchadahm ſal-lahtu un paſchā mallā dſihwo, jo pluhdu laiſa teem

nefahda palitschana naw fawās mahjās. — Lai nu, sunnams, preekschlaiķā nelo newarram nofazziht un wiś wehl warr isdohtees labbi, kà jau daudis-reiś notizzis, tomehr polizei-waldischanā fawās pawehleschanās jau, kà ilgaddōs, arri schoreiś pee laika jau isdewufe un prohti tā: 1) Kad schahs pilssehtas polizei-aprinki leddus buhs palizzis til glehws, kà kahjineeki wairs newarr drohschi pahri staigah, tad wiffa pahrititschana beigta, un tad wiffas usbrauffchanās weetas un laipas buhs nopleshstas, garr abbeem krassteem waktheś, kà lai neweens us leddus wirfū ne-eet. 2) Daschās weetas us abbeem dau-gawās krassteem tiks kahrtis iszeltas ar sihmju karrogeem. Sarkans karrogs apsihme, kà wiffa pahri-eeschana beigta un balts karrogs to, kà uhdens zet-fahs, zaur to ar pluhdeem breefmas warr usbrufft. 3) Eedsihwotaji no wiffahm tahm weetahm, fur uhdens jo wairaf usbrufft, teef usazinati, tad, kad leddus-iseeschana jau gaidama, fawās mahjās atstah un no pilssehtas waldischanās puffes tiks gab-dahs, kà tee nabbagakee laudis zittur fur ruhmes atrohd.

No **Jelgawās** raksta, kà Leeluppes leddus 14tā Merz jau fahzīs iseet. — Laikam taf buhs attal fur apstahjees, jo kad juhras preekscha wehl zeet, tad jau Leeluppes leddus gan newarreja juhrā ee-eet.

No **Kurfemmes**. Augstais Kungs un Keisers ar fudraba medateem, lam wirsrahtis „par uszihtibu“ un kas ar Stanislawā banti pee kruhtim jawalka, apdahwinajis: Kuldigas flimneeku namma usraugu Johann Rath; tohs pagasta teefu preekschschdetajus M. Rosenstrauch, Lindē, — K. Laimin, Koloffā, — G. Klaffon, Wandse, — J. Rosenberg, Talsē, — G. Malenberg, Rende, — G. Dumpe, Rabilē; — tohs pagasta teefu skrihwerus: G. Groffet, Saukā, — E. Brandt, Usuppe, — G. Hildebrandt, Stendē, — E. Nuterhof, Slohkā, — G. Stahl, Ugahlē, — W. Kronberg, Klahnē.

No **Pechterburgas** raksta, kà tur kohlera-sehrga, kas pehrn Augusta mehnesi iszehlfusehs, scha mehnescha eefahumā fahfufe tohti wairumā eet, lai gan preekschejōs mehneschōs bijufe mas ween nomannama. Taggad polizeja jau isfluddinajufe padohmus, pehz kurreem tahdā sehrgas laikā ja-isturrahś un ildeenās arr sinno, kà ar to flimmibu stahw. Behdejas sin-nas rahda, kà lihds 11. Merz bijufchi 502 flimneeki; tai deenā eestirgufchi 157 klah, isweffetojufchees 9, nomirruschi 43 tā, kà wehl ahrsteschana palittufchi 607. No 17tā August pr. g. lihds 13tā Merz f. g. pawiffam eestirgufchi 2544 zilweeki, 894 isweffetojufchees un 1021 nomirruschi.

Cefschsemmes sinnas.

No **Winkenes**, Baireeschu galwas pilssehtas, raksta tā: Tee pamastim no Franzijas pahrahbdami karrawangneeki wiffi weenabi fuhdsahś pahr Frantscheem, zil negohdigi tee scheem darrijufchi tur apzeetinateem

buhdameem. Tais sinnas, kò zitti no winneem us mahjahm laidufchi, tee gan rakstijufchi, kà warroht ar to dsihwi tur meerā buht; bet to wianni darrijufchi tadeht, kà — ja taifribu rakstijufchi — tad wiannu grahmatas ne-effoht nekur fuhhtitas un winneem par to wehl flittaki klahjees.

No **Londones** raksta, kà no Nujorkas tē effoht anahfufchi labba teefa Japaneeschu, kas jau wairaf mehneschus reisojufchi pa Amerikas fabeedrotahm walstehm. No schejenes tee eefchoht us Kreewusemmi. Wiffi schee effoht no leelahm un baggatahm familijahm ween, kas gribboht redseht un mahzitees, kà pa schahm semmehm eijoht ar andeli.

No **Englandes**. Londoneeschi 9tā (21.) Merz raksta tā: Waklar Doweres ohstā pahrbrauzā Franzijas nozeltais keisers Napoleons. Keisereene lihds ar prinzi fawu dehlū jau preeksch pufsdēenas eereisojufchi, lihds ar zitteem raddeem, draugeem un dascheem augsteem fungeem, kas wiffi pretti gabjufchi. Schohs weefus pamannidami, wiffi eedsihwotaji dewahś kahjās, us juhrmallu skreet, to jau deenahm gaidito keiseru redseht un pee jauka laika jau tchlu warreja redseht to fuggi nahloht. Bet kad fuggis nepeemettahś wis tai weetā, fur to gaidija, bet andeles ohstā, tad keisereene, no leela kauschu pulka apstah, kahjahm dewahś turp un fawu fungu apkampdama to apfweiza. Prinziś arr tehru nobuhtchoja us abbeem waigeem un leelais kauschu pulks kledsa wiffā kahlā urrah, tā kà teem weeseem gruht nahzahś titt zauri us weefu-namma. Behz kahdahm minutehm, kò tē pakawejahś, wiffa beedriba dewahś us dseluzetta statfionu, fur jan ihpafcha rinda preeksch winneem bij gattawa un jau preeksch pulkst.

4 Scheshörstē aiznahza. Lai gan tur tit us pulkst. 5 wiannus dohmaja sagaidiht, jau leels pulks no wiffadahm kauschu kahrtahm bij sakrahjees. Londones polizeja bij 20 wihrus atfuhhtijufe, kas lai gahda pahr kahrtibu. Kad weefi fabrauzā, tad kaudis ar johni mettahś klah, tohs padsihtohś redseht. Prinziś pirmāis no wahgeem istahpa, zeppuri nonehma un fapulzejufchōhs apfweizinaja; keisereene istahpa wiannam palkat, diwus leelus pulku jarus rohkā turredama. Wiffi fazzija, kà wianna effoht dikti bahla un behdiga. Keisers pats pehdigais istahpa. Winsch isliffahś drohschś un meerigs buht, fmaidija, fneedja rohku us wiffahm puffehm pahstameem fungeem un farunnajahś ar dascheem. Beidsoht winsch nonehma zeppuri, fweiziuaja wiffus klahbuhdamus, tad nehma keisereeni pee rohkas un gahja pee ratteem, fur jau keiserenes wezzakee un prinziś bij preekschā un wiffi aizbrauzā us fawu kohrteli Kānden.

No **Franzijas**. Sawā 11tā Mri. jau sinnojām pahr to, kà taggad eet Franzijā, un, Deewamschehl, schoreiś arri newarram nefahdas labbakas sinnas no turrenes nest. Frantschu tauta no wezzas waldischanas daschadi krahpta — kà wianna dohma — taggad wairs negribb ustizzeht tai waldischanai, kò

tauta patte preefch kahdahm deenahm eezchlufe. Daschadi padohmneefi teem pubfch aufis famus padohmus un tee fkanm tik jauki, ka tabdi pufskobfalehzeji ka Frantfchi, labprabt wiffu ufklaufa un ahtri buhdami, nefpebj ar freetu fkanu pabrifft, woi ta teem buhtu ihfti par labbu. Semm gaddos daschi trakkufi bij isdohmajufchi tahdu padohmu, ka wajjagohf wiffas mantas un labbumu kohpa falift, wiffaem kohpa peluht un famlibds arr kohpa weenabt isballiht un t. pr., lai neweens nebuhtu baggatafs neof nabbagafs pahf obtru un fchahdu buhfchanu tee uofauz par „kommunismus“ jeb „kohpibu.“ Labba eerikfchana preefch deenas-fagleem, fam tik labba mutte un drohfcha firds zittus apmahniht! Un pa to aplehgereschanas un farra-laitu ihpafchi tee pilfsehtas gwardi flinku dflhwil pee gattawas maifes eeraddufchi, gribbetu ir us preefchu ta dflhwihf. Tapehz fchinnt kajuffchana Franzija taggad zitti arr' pehz fchahs eetaifchanas kahro. Bet, kas jau waldfchana muguru greefufchi, tee arri pahf liffumeem wairs nebehda; tapehz Parifse jau notizzis, ka no waldfchanas puffes fubhteeem wirfneekem dumpineeki grabufchi fruchtis un tohs nolahwa, bes kahdas teefas. Weenu offizeeri, fo nolahwa, tee ka plehfigi fwehri wehl wafaja pa eelas dubfteeem apfahet. Pafcha eefahumä dumpineeki drihs buhtu apfpeefli, ja farra-wihri waldfchana buhtu paliffufchi ufzittzami; bet tee, ka jau finnam, fittahs dumpineekem flahf un zaur to fchee warru dabbuta. Taggad nu ihfta waldfchana ufzurrahf Werfalfje un dumpineeku Parifse. Abbas deesgan ftiptas. Dumpineeki arr noturrejufchi wehlefchana, fur no fawa widdus waldfineekus iswehlejufchi, teifdami, ka tad teem wiffu darrifchana atwehlefoht un pafchi meerä dohfchootes. Kas nu tee eezeltee waldfineeki buhs, tas wehl naw finnams tizzis; bet no abbahm puffehm rihlojahs. Ihfta waldfchana Werfalfje, negribbedama bes leelas nohtes affinis isleet, daschas dumpineeku pagehreschanas apfchlijufe. Wahzeefchu farra-pulki, kas Parifses fkanstes rihta un feemeta-puffes patur' fawä warrä, arri fkanu dewufchi us Wahzsemmi, ka dumpineeki ir us winneem johbus greefchoht. Tadeht firfts Bismarfs pee Franzijas waldfchanas rafstijis, lai jel gabdajohf, ka nekahds kaunums fchejenes farra-pulkeem nenoteefohf. Bittadi fchee no fawas puffes arr kafehofam greefifchoht kauno puffi un Parifei dohfchoht to algu, fo ta buhfchoht pelnijufe. Ejehrs to fkanojis dumpineekem un fchee atbildejufchi, ka winni tik ar pilfsehtu ween darbojotees un negribboht wis Wahzeefchus fkanstes aiskahr. Ir ftopp teem dumpineekem Parifse effohf jau daschas partijas, furru katra par fewi gribb waldbiht un ohtru uswarreht, kas jau flaidra fihme, ka ilgi nepafstabwehs ne weena, ne ohtra. Lai nu ka, tomehr arween pohfta deesgan tahdi dumpineeki paftrahda un wiffas femmes atplaufchana pehz tik grubta farra pafchi tihfcha prahtä aiskawe. Arri pafcheem pilf-

fehneekem, kas pehz grubta badda un zeefchanas tik fo druffin dabbuta fpirgt, fchahdi benedemaff usfeen leelas narfas, kas us to ween wairaf fihmejahs, winnu labbumu plindereht. Waldfchana — lai gan dumpineeki nolaupta daschus farra-wajjadfibu wejunus, kas us Werfalfje teef wefti — farra-wajjadfibu deesgan un farra-wirfneeki, kas jau bij atlaifti, pafchi no labba prahfa atfal ftabjotees deenestä un täpat arr faldati pulkeem ween. Waldfchana warroht katur briedi dumpineekem gabstees wirfä, ja zittadi meerä nedohfees. — Ir zittäs pilfsehtäs to isdirdufchi, arr fahufchi pa dalkai täpat dumpotees ka Parifse, bet jau pa leelakai dalkai tur atfal — ka Marfelfje, Eijongä, laudis drihs pee prahfa nahufchi atpaffat un dumpin wahrtus aifwehrufchi. Sinnams, ka daschäs zittäs weetäs wehl dumpojohf, bet ne tik trakti. — Bes ta Franzijas waldfchana behdas ar Alfchihres walfti, fur jau arri femm dumpojahs un fur wehl neka newarr fubhtit farra-wihreem palihgus. — Frantfchu jauna waldfchana Wahzsemmes keiferu luhgufe, lai pagarina to terminu preefch pirmas dalkas farra-flabdes malfafchanas, jo tik ahtri winni newarroht to naudu fahfihf. Keifers teem to effohf gan wehlejis.

No Rohmas. Täpat ka wehrä leelamas tahs finnas pahf keifera Napoleona warras fahrfchana, arri wehrä leelama pahwesta warras nihfchana. Abbas fchahs warras zeeti kohpa turrejahs un weena ohtru aifstahweja, itt ka paredsedamas, ka abbahm deenas jau flaititas. Ja Napoleons wehl nebuhtu eefahzis to neleetigu un newajjadfigu farra, tad laifam wehl buhtu fchodeen Franzija par keiferu un pahwestis laifam pilnä meerä nobeigtu fawu konzihli un ar jo leelu gohdu wiffai pafaulei pafudinatü fawu nemaldibu. Bet ka tad nu taggad? Napoleons pats fawu warru pafaudejis, nomettes Englande par eedfihwotaju. Pahwestis nu wehl gan pats fawä wezzä mahjä, bet taf naw pats fawas pilfsehtas waldfineeks, fwefchineeki winna weetä walda par femmi un laudihm, un tee wehl tahdi fwefchineeki, kas winnam to waldfchanas gohdu ar warru atnehmufchi. Sinnams, ka tahdä buhfchana arween un itt lehti kas warr gadditees zetta, zaur fo ftrihdes itt nihnas winnu ftoppä fazekahs, tapehz, ka diwi fainneeki tee pa weenu mahju un katrijs fewi turra par to ihsteno un to ohtru par leeku, fam nekahda dalka ne-effohf, te fo pawehleht. — Winnä neddekä bij gaddijees, ka kahds kehina pilfsehtas-gwardu faldats bij eegahjis Rohmas Gefu-basnizä un tik fo fur pamannijufchi, kas fchis par putnu, tad labbi to isdunzfajufchi un isfweedufchi pa durihm ahra, teifdami, ka tahdeem fur bafnizä ne-effohf nekahda darrifchana. Tas nu, finnams, bij ka ugunguns pee pakulahm. Ohtra deenä bij laudis no abbejahm puffehm kohpa ap bafnizu plehftees. Faldati un polizejas faldati gabjufchi meeru gabdabt un fpeedufchees bafnizä eefchä, fur preefters faddam

pilssehtas gwardistam ar sw. waffaringa bifferi pa galwu sweedis. Utradduschi tur basnizâ preeffschâ gan sohbenus, gan duhtschus, gan arri ar alwu peeleetas rungas, un fanehmuschchi zeet 19 zilwefus, starp kurreem 2 preesteri. — Us tahdu wihsî, kad wairs ne zittadi, pahwestneeki luhlojohjt sawu warru israhdiht. — Arri Wahzsemnê tee pahwestam paklaufigee bifkapi darbojahs tohs preesterus, kas pahwesta nemaldibas bausli nepeenem, no ammata nozelt, bet walbineeki, kam arr pee mahzitaju zelschanas datta, naw wis ar bifkapeem weenâ prahâ. Nu pat Baireseschu walstê bifkaps kahdu preesteri no garriga ammata issehlihris, ka pahwesta bauslim nepadewees, jo no scha laika wiffas winna ammata barrischanas bubfchoht nepilnigas un nederrigas. Bet waldischana atteikuse: kad bifkapi bes waldischanas atkuschanas tahdu bausli effoht pasluddinajuschî, tad lai to paturroht preeffsch sewim; waldischanai nekahda eemesla ne-effoht to preesteri no ammata atstahdinaht, kamehr winna draudse ar to meerâ. Un dstrd, ka draudse ar to preesteri effoht pilnâ meerâ un nemas nedohmajohjt winnu atstunt. — Bittas sinnas atkal stahsta, ka pawests rakstijis, schelodamees pah to, ka tee usmahluschees laupitaji gribboht isdeldeht wiffas garrigas beedribas un scho darbu eefahht pee Jesuitu beedribas, laudihm eerunnadami, ka schi beedriba effoht to niknaka, kas wiffahm laizigahm waldischanahm leela prettineeze. Tomehr tas nemas ne-effoht teefa. Til tas effoht teefa, ka schi beedriba jau no wezzakeem laikeem effoht isflaweta par to labbako strahdneezi pee tizzibas isplattischanas. Arri tas effoht isdaudsinahs, ka schi beedriba pah paschu pahwestu waldoht un schim jadarroht wifs pehz winnas prahâ; tas arri nebuht ne-effoht teefa. Winsch pats Deewu pehz apgaismoschanas peeluhgdams, darroht wiffu tâ, kâ tas kristigahm draudschim par labbu; un padohmneelus peenemdams winsch nemas neluhlojohjt us to, pee kahdas garrigas beedribas tee peederr. — Tâpat pussfallu waldischana arr' wiltigi nodarbojotees, winnam preeffsch kauschu azzim wehl kahdu kchnischku warru atstahht, lai warroht sawu ammatu pilnigi isdarriht; bet wiffa schi nowehleschana arri effoht tillai warras-darbs ween pee ta, kam to nowehl tapehz, ka zitti kattoti un zittas semmes us to stahw; un kad wiffa schahda nowehleschana ta nowehletaja warrâ ween effoht, tad wifs tas publinfch effoht tibri weltigs, u. t. pr. — Tâ tad atkal redsams, ka pahwests nebuht negribb tai jaunai bubfchanai padohstees, bet palift pee sawa prahâ. No tur winnam warrehs palihdeht!

Jaunafahs sinnas.

No Pehterburgas, 16. un 17. Merz. Wald. awisê lassa rakstu, to Konstantinopeles patriarks 30. Septbr. 1870 sw. Sinodam us Pehterburgu laidis schelodamees, ka Turzijas waldischana winnam nepataujohjt konzihli safault kohpâ. Winsch Sinodu jauta, woi winnam ka patriarkam, ne-effoht us to rette bijuse, kad Turzijas waldischana kâ meera jauzeja strahdajohjt prett Bulgarijas basnizas itku-

meem. Sw. sinods us to atbildejis, ka wiasch ar to effoht weenâ prahâ, ka patriarks pretti stahwoht Turku waldischanas spreedumam, kas ar weenu firmanu (pawehleschanas rakstu) gribboht Bulgarijas basnizas strihdi isbeigt. Sw. Sinods tomehr atsiht, ka konzihli sa faupt ne-effoht waijadfigs, tapehz, ka schis strihdis tillai Konstantinopeles basnizas bubfchanu aisteeloht. Zaur konzihli warretu drihs kahdas jaunus kibbeles iszeltees.

No Brisseles, 18. (30.) Merz. Zaur to nel ahdsigu bubfchanu, kahda taggad Parihsê walda, tee meer a nogruntejati tungi, kas wiffi tē jau sanahlfuschî, wehl nessim, kad sawu meera darbu eefahht. Parihsê wehl nekâs naw pahwehrtees zittadi; kommunas bubfchana irr isfluddinata un dumpineelu iswehletee par waldbneekem eelifti. Bittas pilssehtas wiffur wezza kahrtiba un meers atkal atpakkat nomettees.

Kâ Geerdam Kubbescham un Sahmu-sa llas Trihnitet sweschâs apmallâs klahjees.

(No mahzitaja Fr. Dstrene.)

Kad mihti Latweeschu un Jggauwu semneeki druwu un lauku darbus pabeiguschî, kad baltais sneega dekkis semmes mahiti apklahj un wehtra ap lohdstnahnm klandstina, tad safeschahs fîltâ istabinâ pa garreem waffareem, — seewas un meitas pee rattina, sinu rukkeem mattus ispluhka; puifchi ar rag gawahm publejahs; wezzehwi tibklus ausch jeb apau schus un zittas sirgu leetas islahpa un mihta muttite — ihpafchi kur seewinas klahht, kas jau til lehti kflussu zeest newarr — par dstrnawinahm paliftusi miltus malk. Par to nu runna pa garreem waffareem? Par lohpinem, par augligu jeb neaugligu gaddu, par fungeem un nahburgeem, par mahzitaju un fohlmeisteri, par pagasta preeffschneeku un winna teefas spreedumeem; seewinas pa starpam par prezzibahm un turrigeem bruhgtaneem — un wifspehdigi, kad wiffas tuwas mallas un leetas zaurspreestas, prahs un jautra meh-lite tabtak neschas us sweschahm semmehm un winnu laimi un baggatibu, us karru un meeru, us Fransschu keiseru, us Englandeescheem un Turkeem. Tur nu arr reisu reisahm gaddahs, ka kahds wezs saldats jeb astawneeks, kas labbus gaddus keiser am deenejis un daschas muhsu leelas Kreewu walsts mallas apstaigajis, arri klahht raddijees, kaktâ sehdedams pihpiti eededsinajis un wiffus tohs brihnumus ispausdams, to us saweem tabteem zekkeem redsejis un baudijs. Un pehz ta wezza perscha: „Kas tabtus zelus staigajis, Tas warr itt jauki stahstihht, — Kas pasaulitti redsejis Warr arr itt jauki — grabbstihht“ — arri karru-wihrs atstawneeks tahdus nebeidsamus brihnumus kautineem pahr ausihm well, ka mudree rattini kflussu stahw, zirwis us bluffiti eefnuschahs un wezzais tehws pehdigohs zauruminus aismirst, to tibllâ gribbeja aisklahpiht. Saldats stahsta no tahdahm Kreewu walsts gubernijahm, kur kweeschî no sewis pascha us tihromeem aug — eij til ween, semneezin, tohs noptaut, iskult — tuhdat us dstrnawahm, baltmaises buhs bes galla; mahju newaijaga bubweht: frohnis to dohd semneekam par welti; sirgus un lohpus newaijaga pirtt, frohnis tohs wedd

mahjâ eefschâ un ja ne — par salkahm steppehm tif daudj lohpinu un sirdsinu sakraida fawâ wakkâ, ka tiffai winnus kert un stalli list; sobjis un pibles — nu, tabs jau no tabhenes semmes wihram pretti sfreen: tiffai sagrahbt, pluhkt un zept! Nè kur dsihwe! No rentes maffaschanas, no galwas-naudas, no rekruschem un zittahm tahdahm diunjibahm tur neweens nefo nesinn, tur lates tiffai gabda preefsch sewim un Deews preefsch mums wisseem. Un jo wairaf saldatinsch stabsta, jo wairaf lautini klaufahs, un jo wairaf lautini winna runnahm tizz, jo wairaf wihriensch pats sewim eeruma, ka pasalkas taifniba, lai gan sinnama sirds winnam apleezina, ka wifs til wehjsch un melli ween un ka no masa almintina flints gabbalu isbuhwejis! — Dascha zilweka dabbâ tas jau rohnahs, laimi un istifschanu aizween sweschumâ melleht: kur tu biji — tur bija ta laime, bet kur taggad effi, tur tiffai sweedri un pehdigs pohsts. Saldatinsch farra-wihra fahrtâ semmes darbu aismirsis, wairs strahdabt negrihb, frohnis winnam libd schim dewis maifi un drehbes: grubta deeneschana pagahjust un aismirsta un tadeht tehwu-semme wairs nepatibf un wiffi tee labbumi, fo sweschâs apmallâs redsejis, ta atkal prahâ triht, itt ka tee winnam un winna peederrigeem un raddineekeem peederretu un tiffai winnus wiffus fagaيدا — lai til nahf un nemm!

Muhfu Latweeschu un Jgganuu semneezinsch irr labs wihriensch, winsch labprahbt wiffu tizz, fo no tahdahm leetahm dsird un ihpaschi muhsu feewinas: kur nu ne-eet us tahdu semmi, kur tiffa kert un dsiht, un re — kuhz pilns ar gohwim! Al mannu deenja, zil tur warr peenu un sweestu kraht: Trihnin, woi flauzene irr pee rohkas? No nu effam redsejufchi pehdigds gaddds? Semmes lautini pa simteem, pa tubkstoscheem wezzus dsihwoklus atstahjufchi, sawu mantu par pahru grascheem pahrdewufchi, us nekahdu pamahzifschanu klaujufchi — jo tee, kas winnus pamahzija un norahja, muischneeki un mahzitaji, — tee jau Wahzeefchi effohbt un nepraffohbt pehz nab-baga semmes wihrina labklahschanas, tiffai winneem lai deenejohbt un klaufoht; us preefschu, us preefschu, us filto semmi, us selta pohdeem, hweeschu maifds eefschâ, zepteem zuhlu schlinkeem pretti! Un winneem usnahza, kam waijadseja usnahkt! Bes nau-dinas, bes palihga sweschâ semme, kurras wallodu nepratta, kurras darbi un strahdaschanas wihse neapfinnamas: nohte, bads, wiffadas flimmibas, breefmigas schehlabas pehz mahjahm — wifs tas klaht: un mihtais saldatinsch ar sawahm apsohlfischanahm, kur tad tas palizzis? Das laut kur kahdâ pilssehtâ jeb mahjâ par kalpu jeb dwornifu eelihdis, winsch Kreewu wallodu proht, Kreewu eeraschas winnam apfinnamas, winsch sawu maifes gabbalinu iffur at-rohn, kamehr tee nabbadfini, fo winsch ar saweem saldeem stabsteem peewihlis, bohjâ eet. — Bet tu, brabl, kas ta mums tahdu spreddiki turri — ta juhs

mannim atbildat, kas tad tu tahds effi? Laifam arri kahds Wahzu muischneeks jeb mahzitajs? — Teefa nu gan, muischneeks esmu, mahzitajs arri, bet neka Wahzeets, ihstems Latweetis no Walmeeras draudses, ar Latweeschu wahrdu, Latweeschu sirdi un Latweeschu mihlestitibu prett saweem tautas brahkeem. Pats fiktâ semme dsihwodams, mihtu tehwa tautu no nelaimes gribbu fargahbt un usfauzu winnai: Pa-leez tehwu-semmitè un effi meerigs ar sawu sweedru augkeem! Silta semme irr labba semme, ja tewim daudj tubkstofchi rubki keschâ, ja diwi jeb trihs wal-lodas prohti, ja daudj effi mahzijeas un daudj pafaulas mallas redsejis un ar winnu eeraschahm apfinnis; — bet ja wifs tas tewim truhkt, tad brahl, nekur naw labbaki, nekâ pee Widsemmes apmal-lahm un juhvas-krasteem, tur tewim maifite, hasnizas un fohlas, — neaizmett selte, kur pehzat tiffai pel-lawas par to eemantofi! Un luhdsams, nekurni wifs: Wahzu muischneeki un walbineeki mannim un manneem tehwu tehweem pahraf darrijufchi, fiktâ semme tas zittadi. Nâ tad zittadi? Siltâs mallas Kreewu muischneeki saweem semneekeem dsimtu laifds tapat dsihwi apgrubhtinajufchi, Wahzsemme Wahzu semneeki to paschu nastu neffufchi un klausees til ween, ka Amerikas fungi wehl preefsch pahru gaddeem ar saweem Rehgeru kalpeem un kalponehm darrijufchi! Laifi foreij bija tahdi, zilweki tahdi un eeraschas tahdas: taggad, paldeews Deewam, zilweki un laifi arri mihtâ Widsemme zittadi paliffufchi un kas taggad wehl schehlojahs, tas schehlojahs welti. Negantu spaidifschann prett nabbagu tuwaku arri paschu Latweeschu starpâ schurp un turp warr atrast, kur nedj Wahzeescheem, nedj Kreeweem darrijchanas nebij. Wehl schai paschâ gaddâ es us muhsu tirgus plazzi pee tablas Wolgas uppes krasteem diwi nab-bagas Latweeschu feewas baddâ nomehrdetas un lup-patds gehrbtas fastappu, kurras weens baggats Latweeschu laiwâs wihrs — kas A. muischinu S. draudse bij pirzis — no mahjinahm aisdsinna, tadeht, ka to breefmigo renti newarrefufchi maffahbt, fo schis winneem uslizzis. Nè, kur bija mihlestitiba ir paschu Latweeschu un semneeku starpâ! Kad zittahm tautahm wiffu wainu gribbam uskraut, tad labbaki lai sawas paschas wahzts isahrstejam.

Bet — gribbeju stabstibt no Geerda Rubbescha un no Sahmu fallas Tribnites un aizween wehl ne-esmu eefahzis. Nu jau diwi mehneschi buhs pagahjufchi, ka pee sawa rakstama galda sehdeju un grahmatas lassiju. Genahf istabas meita un fallâ mannim, ka pee durwim preefschistabâ stahwoht nab-bags wihrs ar masu sehnu, kas ehrmigu wallodu rummajohbt, fo neweens kristihts zilweks newarroht fapraft. Neffoht arri wihrs tahdus ehrmigus abbas gabbalus us kahjahm, ka schai puffè wehl nekad redsami bijufchi. Es pirmâ azzumirski dohmaju, ka tshiggans, kas par zeemeem dauhdamees muhsu Wahzu un Lutteru pilssehtina eelihdis. — Jsgabju

ahrâ to wihrû redseht, bet jau us pirma eeffatta pee drehbehm un no gihma sinnaju, ka nekâs zits, ka nabbags Latweeschu brahlis, kam pastalas kahjâs, to schai pussê neweens ne-nehsa. Wibriensch noplifusfchâs skrandâs gebrhts lihds pat semmei nollannijees mannim grahmatu no nahburga mahzitaja atdewa, kas manni luhdsâ, woi es tam nabbadsinam us sawas muischas newarretu darbu doht, jo zits kahds zilweks, kas Latweeschu wallođu neproht, wiannu usnemt un ar wiannu satikt newarroht.

(Us preefschu wehl.)

Pahr to schiini gaddâ Mihgâ noturramu semmlohpibas israhdischanu.

(Statt. N. 11. Beiguns.)

3. Gohda-maffas.

Naudas dahwanas jeb premijas maffas tiffai par lohpeem, kas: 1) no eeffschemmes semneefceem audsinati un us israhdischanu westi, jeb 2) ihpafsch preefsch israhdischanas un us to atwesti. — Naudas weeta, warr katris israhditajs, kad tam patihl, weenu pirmai woi ohtrai naudâs premijai lihdsigu medali pagehret.*)

Gohda leezibas irr fudraba un bronksa medales no kaiseristas Widsemmes semmlohpibas beedribas un rafftitas usteiffchanas.

Wiffas schahdas minnetas gohda-maffas woi gohda-leezibas tifs dohtas tiffai par pateesi labbâhm woi wiismasal scheitan derrigahm leetahm, prezzehm, woi lohpeem. Ja kahdâ kahrtâ woi nodakkâ tahdu teizamu woi derrigu leetu pawiffam nebuhtu, tad tur tahs gohda-maffas arri neisballih, — jeb, ja waijadstigs gadditohs, tahs isbruhkehs pee tahm zittahm nodakkahm jeb schkirrahm.

Bittas sinnas un plaschakas isstahstischanas, kas schê klast wehl peederretu, tiffchoht us preefschu isdohtas.

Wiffadas waijadstigas sinnas israhdischanas deht japraffa israhdischanas kontori pee H. Tiemer k., leelaja Smiltschu-eelâ N. 37, rahtskunga Taltina mahja.

(Tê nahl to nodaku un gohda-maffu norahdischana, to schoreis nespehjam tē isflubdinah.)

4. Kahdas sinnas jadohd zaur raksteem, kad mahjas lohpus grihb us israhdischanu west.

Lai tohs peeteiktus lohpus rittigi peederrigâ weeta warretu eeruhmeht un sinnataju komiteja warretu peflahjigi wiffu pahrbauht, tad jau pee peemelsechanas wiffu waijag skaidri sinnah, un prohti, tē jadohd tahs sinnas schahdas:

1) Kahdâ nodakkâ tas lohps leekams (pee gohwim, woi flauzameem, woi gaffas lohpeem, pee aittahm, woi pee 1., 2., 3. un 4. nobaffas peederr, pee sirgeem, woi darba-sirgs, wesuma-sirgs, stahtes-sirgs, pee juhlahm, woi leelafahs, widdejas, woi masafahs waifls.

2) Kahdas waiflas, woi schahs semmes, jeb eewesta waifla (no kurrenes eewesta), woi fajaukta waifla (ar kahdahm waiflahm fajaukta.)

3) Pee lohpeem, kas teescham us israhdischanu eewesti, ja-usdohd ta fubtitaja wahrds. Ja neteef usdohts, no kurrenes tas lohps ihstenti zehlees, tad to noturrehs par eeffschemmes lohpu, kad tas arri rittigi ahrsemmes lohps buhtu bijis, bet tahds, kas jau preefsch tahs israhdischanas eewests.

4) Pahr peemeldetahm flauzamaahm gohwim tohti labbi buhtu, kad turklast tiftu usdohts, zil tahs peenadohd flauzeenâ woi par deenu, lai to warretu rullieelikt flattitajem un arri teem pahrluhkotajem par sinnu, pehzal salihdsinah ar prohwee flaukschannu. Schahdahm usdohschannahm waijadsetu buht apleezinatahm no tahda tizzama zilweka, kam pascham pee ta nekahda daffa naw, (tâ no muischas kunga, mahzitaja un t. pr.) Pee gohda maffu isdallischanas tabdeem lohpeem arween ta preefschrohta.

Wehl labbaki buhtu, kad tē klast skaidrak usdohdu, zil tas lohps wezs, kahda tam spalwa un — zil tas dshws buhdams swerr.

5) Zil tas wehrts un ja pahrdohdams, zil par to praffa.

Pee zittabu israhdamu leetu peemelsechanas tahs sinnas ja-usraksta schahdâ wihse.

VII.	Bittas ihpafschas preefschmetchanas.	
VI.	No kurrenes ta teeta zehlu-sehs un ta wahros winnas israhdt.	
V.	Woi pahrdohdama un par lahpu maffu.	
IV.	Kâ wahros nobereem jeb wianna weeteetam Mihgâ.	
III.	Bitt ta wehrtē.	Kap. Rub.
II.	Bitt pehbu garras un plattas rubmes tai waijaga.	
I.	Kahda ta leela.	

*) Raubas maffas buhs no 20 lihds 50 rubl. leelas.

Tew nebuhs sagt!

Nesenn brauzā kahds leelkungs no L. pasta us W. muischu fawās darrischanās. Postapuišs, kas krohgā sirgus barroja, tiffa us muischu waffarinās aizinahts; tas aiseedams tohs turpat krohgā buhdamus nahburgu muischas mešchineekus luhds, lai winni til labbi buhtu un tohs sirgus pa to masu laifu usskattoht, ko tee arri labprahht bija apnehmuschees. Postapuišs ahtri ween bija tahs Deewa dahwanas baudijis, itt tā jau fawu nelaimi papreefch fajusdams, steidsahs atpaffat un netahht no krohga buhdams, reds wihrū pee krohga staddalas ahxpuffē ar malkas gabbalu durwis sweeschoht; laitam zaur to bija sagtam eefchpuffē šihmi dewis, lai no fawas blehdibas atstahjabs. Pastes puišs eet tuhlin zaur krohga istabu staddolā, — atrohd gan sirgus pee šilles, bet weenam bija deffis un swans nonemts, — arri schleijas wakkā atraifitas, ko saglis nespehjis ahtrumā nonemt. Pastapuišs gan luhds, ja kahds no winneem buhtu nehmis, jeb arr zittu kahdu redsejis scho blehdibu darroht, lai taf winnam palihdsoht to padarritu skahdi atpaffat dabbuht; bet tee atbildejuschī, ka schēe neko ne-effoht redsejuschī, ne dširdejuschī un tā bija postapuišcham ja-aisbrauz, bes la kaut ko buhtu atdabbujis. — Dhtrā deenā krohdsineeks juttis, ka laitam kahds no teem taf wakkā buhdameem mešchineekeem to grehku darrijis, — usdewa fawam puišcham to grehzineeku usskattiht un winna pehdas labbi wehrā nemt. Puišs eelihdis turpat eefch staddolas lohpu kuhiti, noškattija, ka weens no teem tai pašchā reisē buhdameem mešchineekeem ar malku no leelmešcha us mahju braufdams, staddolā eegabhjis, rohku lihds plezžeem appafsch šilles eebahjis, izwilka swannu un deffi. Puišs nu lezz no lohpu kuhits ahtrā, kriht sagtam muggurā, fanemm wianu lihds ar tahm sagtahm mantahm, wedd eefschā un nodohd krohdsineekam. Tai pašchā deenā bija walsts waldischana muischā, un ta gabdaja, ka sagtam tiffa ta nopelnita strahpe nospreesta un isvildita. Treschā deenā bija tahs sagtas mantas no krohdsineeka L. postā atstelletas. — Gohds W. krohdsineekam par ruhpihu un uszihtigu meflešchanu, — pateiziba W. walsts waldischana par to, ka saglim dewa, ko tas pelnijis. Kaut tas saglim arri derretu us to, mahzitees, ka septitais baufelis nam wis welti dohts. W.

Pahr zilweku glahbschanu.

Dauds reises no daschadahm puffedim tahdas šinas effam laffijuschī pahr zilweku glahbschanu, gan wehtru laikōs, gan arri seemā, fur daschreis atroh-dahs laiwās leddū eefalluschas un no furrāhm zilweki tohp glahbti. Tadeht tē gribbu pahr weenu glahbschanas darbu no Widsemmes puffedes stahstihht.

Tanni 10tā Dezember 1870 bij 4tri Bihreneeschu sweineeki ar laiwu no mallas nozehluschees un dšinuschēes pehz faweem preefch 1 neddet agraf juhrā

eemesteem tihfleem. — No mallas gabjuschī itt tabtu, tad eenemti eefsch leddus un dšennati leddum lihds, zauri to deenu un wiffu nakti, fur deesgan leelas isbailes dabbujuschī redseht. To nakti fahzis stipri falt, fur no aufstuma tiffuschī pahnemti un zittam sekkles pee fahjahm peefalluschas. Pehdigi no wehja leddus laiwai wirfu tizzis dšihhts un zaur tam ta laiwā gremdeta appafsch leddus; tiffai ar leelu puhlinu dabbujuschī to laiwu no gremdeschanas atfargahht un ar leelahm bailehm rihta-krehstu fagaidijuschī. Tanni 11tā Dezember no rihta, Keepuppes juhrmallas eedšihwotaji eeraudšija, ka weena laiwina ar plaggū, kas pehz glahbschanas islikta, leddū eespeesta tiffa dšihhta arween us Pehrnawas puffi. Ar leelu steigschanu tad tuhlin 10 wihrū ar 3 sweineeku laiwinahm zaur beesu fuggu steidsahs tohs nelaimigus, uhdens breefmās buhdamus, glahbt. Pehz leela puhlina dabbuja tohs zilwekus laiwā eenemt un mallā nowest, — bet winnu laiwina un tihkli bij neisglahbjami.

Lai gan tee zilweki bij aufstuma un badda deht apfurguschī, zitteem arri rohkas, ir pirksti un kahjas apfaluschi, tomehr taggad effoht wiffi atkal weffeli.

J. Stoc. . nn.

Janua grahmata.

See Ernst Plates tunga, Rihgā, nupat palitta gatawa un irr dabbujama schahda grahmata:

Swirbuli to reds. Stahšs preefch jauneem un wezžeem. Latwifli pahrtullohts no J. Rosalk. 28 lapp. p. 8nifl. (Rakfa 10 lapp.)

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihgā, 18. Merz 1871.

Rakfa ja par:

1/2	šchw.	jeb 1	pubru	kweschu	4 r. 15 l.	
1/2	"	" 1	"	rudsu	2 " 65 "	
1/2	"	" 1	"	meeschu	2 " 25 "	
1/2	"	" 1	"	ausu	1 " 40 "	
1/2	"	" 1	"	rupju rudsu miltu	2 " 30 "	
1/2	"	" 1	"	bihbeletu rudsu miltu	3 " 50 "	
1/2	"	" 1	"	kweschu miltu	4 " 50 "	
1/2	"	" 1	"	meeschu putrainu	3 " 30 "	
1/2	"	" 1	"	griflu putrainu	3 " 20 "	
1/2	"	" 1	"	ausu putrainu	— " — "	
1/2	"	" 1	"	štruu	— " — "	
1/2	"	" 1	"	kariuppefu	1 " — "	
1	pubdu	"	"	seena	— " 35 "	
1/2	"	jeb	bohdu	dfelles	1 " — "	
1/2	"	"	"	appinu	— " — "	
1/2	"	"	"	šweesta	5 " — "	
1/2	"	"	"	tabafa	1 " 30 "	
1/2	"	"	"	krohna linnu	2 " 20 "	
1/2	"	"	"	brakfa	1 " 75 "	
10	pubdu	jeb 1	birlaw.	krohna linnu	44 — 49 " — "	
10	"	" 1	"	brakfa	38 — 41 " — "	
1	muzzu	linnu	ješklu	"	9 " 70 "	
1	"	šiflu	lasdu	muzzā	14 " 75 "	
1	"	"	eglu	muzzā	14 " 25 "	
10	pubdu	(1 muzzu)	farlanahs	fahls	6 " 25 "	
10	"	"	rupja	haltahs	fahls	5 " 50 "
10	"	"	smalkas	haltahs	fahls	— " — "

Raudas tirgus. Wofsts banka biketes — rub., Wif. usfal-lamas šiflu-grahmataš 99%, rubl., neussallamas 92 rub., 6 procentu usdewa biketes no pirmas leeneschanas 142½—144 rub., no ohtraš leeneschanas 140½—141½ rub., Rihgas-Dinaburgas dšelfu-ješa ahijas 144—145 rub., Rihgas-Želgowas dšelfu-ješa ahijas 108—108½ rub. un Dinaburgas-Witebskas dšelfu-ješa ahijas 146—145 rub.

No jensures atwehchts.

Rihgā, 18. Merz 1871.

Atbildebams redakcehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Stipri strahdneeki warr labbu algu ar pastahwigu darbu at-
rast Pawassar-muischâ pee Slohtas. 2

Weens kutschers, las proht firgus labbi lohtp
un weens mahjas kalps warr peeteifties Ale-
fander-eelâ N 39.

Bekermuischâ (Ebelshof) warr kalpi un kal-
pones par labbu lohni deenestu dabbuht. Zapee-
teizahs turpat.

Stipri darba-jilweki, las 2 lihds 3 puhri lab-
bibas warr nest un arri jittus darbus us wairat
mehneshceem grihb usmeentes, lai peeteizahs mef-
feru am matâ pee rahuschâ. Pelna irt 1 lihds
1 1/2 rubius par deenu. Darbs jahftees tuhliht
peh3 ledbus iseechanas daugawâ. 2

Labs dahryneets, ne-apprezjehts, warr weetu
dabbuht Kuzjemmê. Klahrtas sinnas pee Ernst
Plates, bilichu un grammatu-driffetaja.

Teel mellehts weens wihrs, las proht jaufo
raugu jataiht. Klahrtas sinnas Ritter-eelâ
nr. 11, 1 treppi us augschu. 2

Do apteeki, lo es 1858ia gaddâ
schinni pilsehtâ cetahjies, esmu tag-
gad Theodor Busch tungam pah-
dewis. Scho sinnamu darribams, strjngi patei-
zohs wiffieem, tao ar fawahm waijadsioaam lihds
schin man usizjezjeschees un turllah3 luhdu tabou
pafchu usizjitu un labbu prahiu arri mannam
peh3nahtamam parahdih. 2

Leepajâ, 15. Febr. 1871. Otto Geß.

Ue scho te pat lassitu sinnu aistrabidams,
darru sinnamu, la es scho apteeki esmu pah-
kattijis us leelo eelu, Bahn tunga namma, blat-
kam tohpmannam Buchert un apyohlu labbas ap-
teeteru prezjes un pehrwes par lehtu tirgu. 2

Theodor Busch.

Baur scheem rasteem teel sinnamu
darribis, la peh3 isfluudinaschanas Wid-
jemmes gubernijas awites no 26. Februar 1871
N 22, ia pee nomiruschâ Karl Ferdinand
Böhm asstahstahm mantahm peederriga, woska-
was Abr-Ditigâ. 1. kwartali, leelajâ Smilichu-
eelâ ar polizejas N 195 — peh3 jaunâs eedat-
lischanas 2. kwartali no 1. dauas ar polizejas
N 149 un ar adreses N 40 apshmeia mahja
ar tahm turllah3 buoamahm ehtahm un jiteem
peederrucem 19. Merz 1871 pee Ditigâs rahres
wairatfohlitajem itis pahroehra. 1

Sirgu uhtrupe.

Kad ia pee Limbasch-Katirihnes basnij-draubjes
peederriga Kustusch-muischâ (Kusfel) fawas mui-
schâs tidrumus no nahlyschcem Turgeem us puf-
graudu isoboh, tadepi teel no jhags waldischa-
nas sinname darribis, la tai 8. April f. g. itis
25 no Jggaukem wisti darba-sirgi, wifswairat
jaunt, un des teem wehl schaws jemmes darba-
sirgi, jublas un weeni jaunt turwuhagi, preefschâ
un palata us sederehm, — wairatfohlitajem
preht klaidru naudu turpat muischâ pahroehri.
Kam patih3, tam prett atmakju itis tee sirgi lihds
Turgeem barron. 1

Kustusch-muischâ, 13. Februar 1871.

Muischâs waldischana.

Kad tas Wattram walsts Leijs Gauris mahjas
rentneets Adam Lassmann tanni 5. Merz f. g.
nomirris, tad teel wiffi winnu parradu prassitaji,
la arri tee, las winnam parradâ buhtu, zaur
scho usajizinati, 1 gaddu un 6 neodeln laisâ pee
Wattram pagast-teejas peeteifties.

Wattram pagast-teejâ, tanni 16. Merz 1871.

Muischâna ar 40 puhru-weetahm ptawu un 3
puhru-weetahm arromas semmes, 8 werstes no
Kihgas, teel us renti isoboh. Slaidratas sinnas
pah3 io isoboh Lanopolizej-nammâ Landkommisar
Lunge Haken, no p. 11 lihds 2 pufdeenas laisâ.

No Polizejas atwehlehts. Driffekhts un dabbujams pee bilichu- un grammatu-driffetaja Ernst

Sauna grahmata.

Rewidents. Komediya pezdâs zehleendâ,
no Nikolaja Gogola, no Kriemu wallodas pahzjeltâ no H. Allunana.
Scht grahmata dabbujama Kihgâ, pee Gâkera
lunga bohmas gangi un Platero tunga drifku-
nammâ; Selgawâ pee Dôlkel tunga, leelajâ
eelâ, pafschâ nammâ; Leepajâ un Kuldigâ
Zimmermann tungu grahmata bohdes. Zenna
par efemplari irt 40 kap.

La pee tahs Kihgas pilsehtas muischâs Beh-
berdel peederriga pufâ muischâ Skulte, tam
irt klah3

92 puhru-weetas arramas semmes,
244 " " ptawu un
156 " " gannibu,

teel no 23schâ April 1871 us 26 gaddeem no
weetas us renti dohta un tapeh3 Ditigâs pilseht-
tas lassfes waldischana tohs isfohlischanas termi-
nus notilfufe us 18. Merz un 6. un 8. April f. g.

Lee, las grihbetu jcho pufsmuischâ us renti
nemt, teel zaur scheem rasteem usajizinati, 8. April
f. g. puittien 12 pufdeena te pee lassfes waldis-
chanas meldeetes un samu wairatfohlischanu sin-
namu darribis; bet preefshailâ jau tepat zauri
stattiht wiffu to, lahdas sinnas jeb norunnas
jchah iserentechanai klah3, tahm samu wahdu pa-
rastliht un io pagehretu galwofchanu noboh.

Ditigâ, rahres-nammâ, 11. Merz 1871. 3

Weena maja muischêle, ar 120 puhru-weetahm
jemmes un 1 krohgu, pee pastes-jetta, 80 werstes
no Lehrpatas, teel pahroehra woi iserenteia, a
jeb des inventara. Klahrtas sinnas dabbuht
Kuhjenê pee Wehlhardt. 3

Weens majâs krohgs, netahl no Lubahnes leel-
jetta, lihds ar 6 puhru-weetahm tihruma jemmes,
irt pahroehrdams woi iserentejams. Slaidratas
sinnas isobohs Wost. Ahrrihgâ, Ritter-eelâ N 47.

Lautermuischâ irt 300 puhru-weetas tih-
ruma-semme masâs dakâs woi arri wiffa us
reisi iserentejama. Klahrtas sinnas Behfwaines
muischâ pee muischâs tunga. 3

Weena mahja, tam 4 puhru-weetas semmes,
teel pahroehra Wauftas leeljetta mallâ, 4 werstes
no Kihgas, N 13.

Krimmuldes pilsmuischâ.

Krimmuldes draubjê weena mahja no 23. April
f. g. us renti dabbujama us weenu gaddu, peh3
tam us pirlschanu. — Salihgichana pee muischâs
waldischanas. 1

Sauna-muischâ, Krimmuldes draubjê, pa Tur-
geem 1871 peena-rentineets wairadfigs. 1

Peo Buht-muischâs rentneela Jahnjurr warr
no Turgeem 1871 semmi eefsch masakeem gadda-
leem, ar labbahm nolihgichanahm us wairat
gaddeem, us pufsgrauda. jeb nauas-renti
dabbuht. 1

Walmeeras aprinki Umurgas dr. Koperbel-
muischâ (so arri par Wezj-muischâ fauz) teel
rudsi pahroehri; turpat arri 1 leela un 2 majas
grantsweetas pahroehdamas un klauflbas-semme
un kalpu-weetas us renti isobohdams.

Weena jaun-peena gohws, no leelas flaktas,
lihds ar wiffu teklu irt pahroehdama Wost. Ahr-
rihgâ, Kallei-eelâ N 88. Turpat pahroehd arri
weenu sirgu. 3

Teel pahroehdas 8 gohwis, no kurtahm 4
jaunpeena un 4 gaidamas, Pehterb. Ahrrihgâ,
Pofrow-eelâ N 16.

Walmeera.

Wiffabas sortes dahrsu- un pufku- sehtlu par
Kihgas sirgu pahroehd 2

E. G. Henschel.

linnu andelmannâ Elias mahjâ.

Peena-renteschana un weens krohgs irt isoboh-
dami Behberdel-muischâ, 13 werstes no Kihgas.
Slaidratas sinnas isobohs turpat. 1

Kartuppelus

preefsch lohpri darribas pahroehd par lehtu zennu
Behwera-eelâ, bohde Nr. 3, prettim aptehstim. 1

Stolbes muischâ warr dabbuht 600 puhrius ditti
mittainu sehklas-kartuppelus, rapat arri labbi dihg-
stochu Bahna sehklas-rudjus, las swerr 120 m.

Sauna-muischâ, Krimmuldes basn. draubjê, dab-
hujami labbi sehklas-kartuppelâ par lehtu tirgu;
turpat ar dabbujama labba wiffu-sehtla. 1

Labbus sehklas-kartuppelus lehti pah-
roehd Bekermuischâ pee Selgawâs schoffejas. 2

Diwi gohwis ar fischu weenu teel pahroehdas
us wezza Pehterburgas eelâ N 13. 1

Superfosfat,

las schinni semmê isprohwehts un par derrigu
atrasis, pahroehd ar awgalwofchanu par 5 rub-
keem maifu, fur 240 mahz. eefschâ, tai semm-
foppibas-rihtu lantori pee

F. W. Grahmann,
leelâ Sehlab-eelâ N 12.

Lee flunstigi jataihtit druwu-mehstli: Passarda
englischu

Superfosfat,

las jau 10 gaddâs schinni semmê par derrigeem
atrasiti, dabbujami pee

V. van Dyl,
Kihgâ, leelâ Bils-eelâ N 19.

Beedribas-sehki.

Kallei-eelâ N 54, sirgu-pastei prettim, itweenâs
no pulst. 10 lihds 2, labba un smeltiga galkas-
suppe dabbujama. Stohps maksa 6 tap, puf-
stohps 4 tap. 1

Ed. Zietemann un beedra

fahls, fisku- un lappu-tabbakas
magasibne,

Pehterburgas Abr-Ditigâ, Kalku-eelâ N 9,
pahroehd par wifsehtlato zennu melnu krohna
lappu-tabbaku ar birkaweem un majatas dakâs.

Kamaschâs, sahbalus un uhdens-sahbalus warr
par lehtu tirgu dabbuht pee Nikolai Barnowsky,
Selgawâs Aprihgâ, Ambaru-eelâ N 18.

Tai 3. Merz 1871 wallarâ pee Selbreeschâ
Kaffe krohga weens melns sirgâ, jettortâ gaddâ,
pilmigs no auguma, ar kurlahm krehpehm, us kreis-
jas guhschâs diwi masi baltumi, walgdâ eejuhgts,
ar wiffieem wahgeem nosagts. Kas io sahbsibu
peerahda, dabbuht 10 rub. pateizibas naudu no
Behsu mahjitaja muischâs Kaula faimreela
Zahn Salohd.

Behsu mahj. muischâ, tai 11. Merz 1871.

Laudohnas muischâ, Laudohnas basnij-draubjê
un Behsu aprinki, itis 28. un 29. April f. g.
200 puhri rubsu, 500 puhri meeschu un 500 puhri
ausu eefsch masafahm un leelatahm daklahm prett
tuhlin nolihdinaschanu no schejenâs magasibnes
wairatfohlitajem pahroehri un tee pizjert warr
jau no 1. April f. g. laut kurrâ deenâ io labbat
apstattiht. 3

Laudohnas walsts wald., tai 16. Merz 1871.

Slaidratas, Kihgâ, pee Pehtera-basnijas N 1.

Wasfi stahstini, fo firmgalwis peedfihwojis.

Daschu reis dsirdam, fa firmgalwigi sawas besgalligas treekschanas deht teel ismeeti; salka, winni effoht wezzumâ par behrneem palikkuschi un plahpa-johht kâ behrni. Bet dauds reis teel wezzee nepateesi aismemti. Wiffi zilweli kôhpâ istaisa weenu leelu pamibliju, un to warr pee wezza wihra firds ittin skaidri redseht. So wairaf winsch kappam tuwojahs, jo wairaf arri par dsihwibu pahrdohma, labba warretu fazzihht, par teem pahrdohma, kas pehz wiina dsihwohs, t. i. par jaunektem, kas wiina, ta wetfcha, pehdâs minn un pehz wiina atschirfchanas wirs semmes wehl fauli redsehs. Sirds wezzo speesch, jaunektam par pasauls dsihwi mahzibu doht, un schis to atkal nebuht nesaproht, lai gan wezzajam tas leekahs labba leeta, jo winsch grihb no semmes schirtees.

Man arri grihbahs stahstihht. So wezza wihra dsihwes gaddôs daschas leetas gaddijuschahs, tam gan newaijadsetu bohjâ eet. So to warr par gudru zilwefu fault, kas peedfihwojis, kâ pasaulê eet, un tapehz arri kahdu wahrdu par to warr runnahht. Sawas wakkas-stundâs nemfchu tabeht pirmo reis sawu spalwiau, un pirms to garru zettu usnehmu, pasaulêi kahdas lappinas par sawu dsihwi atstahfchu.

I. Pullstena kehde.

Man arween gauscham patikka, kahjahm eet. Sirds manni speestin speeda, apflehtas leetas eefsch dabbas isgudroht un dabbas darbus laukâ kâ meschâ apskattihht. Kas tahdai firds speeschanaï palkausa, tas til ihsti sinn, zil brihnischkas leetas tur atroh-damas un zil dauds preeku tahs zilwekeem peeschfirr. Til tas zilwels, kas wakkas brihbi mahjâs netupp, bet schur un tur kustahs, til tas mahjahs leetas un zilwefus ihsti pasihht.

Tablu no zilwefu mahjolteem kahju weenu deen zaur meschu. Bij ruddens laiks; lappas sahka dseltheht, meschâ dseedataji, putni, apkluffuschi, fataisjahs, fa warr us filto-semmi braukt. Toreis bij flirts gads; pfaujamaïs nebij isdewees un truhkums zilwekeem leels gaidams. Appalsch filla debbes laukâ un meschâ to warretu gan aismirft, kad atminnas zilwefam nebuhtu.

Par scho un to dohmadams kahju meschâ ar ween dsikkal. Tê us weenreis beesumâ kas tschaulsteja, un ne zil ilgi, isnahja leels refnis un plez-zigs tehwinfch no krukma; apgehrbs tam luppatt luppattâs, matti pinkâs, zeppure zaurumota, tâ, kâ wehijfch tur nebuht newarreja flehpteess; til fo galwu pa weenu zaurumu zeppure bahsa, tâ tuhlin pa ohtru laukâ. Azzis tam dsikki peerê eegrimmuschas nilni flattijahs, un no tam warreja mannihht, fa wifs tas wihrs grehku-dubtôs un labbi dsikki eegrimmis. Zh-

seem wahrdeem falkoht, winsch bij laupitais, kas meschâ meddijuma gaidija, wai nu no leela truhkuma speests, jeb sauna eeradduma deht, to schai azzumirlli pats wiffu gudrakais newarretu isprast.

Schim zilwefam bij leela runga rohka, un tam ittin skaidri nomanniju, kurrâmm ammatam tas peesfakaitams. Winsch azzis wifs apfahret mesdams manni no galwas libbs kahju gallam apluhkoja, grihbbedams to wretu atrast, fur mannim warretu peefkerteess. Wâanna pullstenu kehde warrbuht bij ta labbata weeta, fur warreja peefkerteess un peeturreteess, jo laupitaja azzis kehdei ween usflattija. „Kur kehde, tur arri pullstems buhs,“ winsch warr buht dohmaja, un pullstemi warr pahrdohht. Warrbuht ar to naudu, fo par pullstemi dabbutu, baddu mirdamu famibliju kahdu laiku warretu usturreht, kas to warr sinnaht?

Weenreis lassiju kahdâ gahmatâ, fa pirmajâ Franftschu dumpi zilweli sawu dsihwibu ne par fo wairis neturrejuschi, jo dasch warrejis zaur melleem wakkâ tift, bet to neweens ne-effoht gribbejis; labba lai wiinu noleeta. Bet wiffi tâ newarr katrâ laikâ isdarriht; dsihwiba dauds wehrta.

Ko nu ar to wihru eesahht, kas ar rungu draudedams prafta: „Naudu jeb dsihwibu?“ Bet schis wihrs, par fo nupat stahstu, nesazzija wis: naudu jeb dsihwibu, winnam bij smalkali wahrdi. Prafsiht waijadseja, un fanehmehs ar bahrgu balsi man usfauza: „Zif irr pullstems?“

Tê nu tai azzumirlli man kas prahtâ schahwahs, wai newarretu us kahdu wihfi glahbtees.

„Man pullstena naw,“ es atteizu. „Zuhs gan warr buht dohmajeet, fur kehde, pullstems, dohmajeet arri, fa wezs wihrs newarr jaunektem palkat darriht, un kehdi wakkahht, fur sawâ laikâ naw pullstems klahht bijis. Mibhtais draugs Zuhs pahrsfattetijuschees. Kad Zuhs sinnatu, kapehz to pullstena kehdi wakkaju, tad Zums matti stahwu zeltobs. Wehlreis falku, Zums matti stahwu zeltobs, kad Zuhs to notikkumu dsirdetu. Apluhkojeet scho kehdi it labbi — kehde no tahs feewas matteem pihta, kas zaur mannim bohjâ kahjuji. Tahs pehrlites, kas kehde eepihtas nosihme feewas affaras. Pee kehdes pullstena weeta swinna lohde peekahrta, ar fo gribbeju fewi noschautees, bet nu par peeminnu kullê neshu, jo pascha Deewa engels manni torcis no nelaimes isglahba.“

Laupitais ar gluschî sawabahm azzim usluhkoja kehdi un tad manni; warreja redseht, fa winsch drufzin istruhzees; es stahstiju ar ween tahkat, kahrigs sinnaht, wai zaur sawu glahbschanohs arri zittam newarretu palihdseht.

„No wisseem atstumts,“ tâ tahlat stahstiju, „tapehz kâ saunu darriju, bailes no gohdiga darba, bailes no teefahm, — tas manni dsennaja deenu no deenas, un es dohmaju arween us sauneem dar-

beem. Mahjās man feewa zeeta truhkumu un par manni behdajahs. Es dohmaju, ka wiinna ar fawahm behdahn man pahrmett, ka flitti dsihwojoht, tapeh; feerwu atstahju.

Teefa gan, laiti toreif bij flitti, farsch wiffu labklahschanu isphostijis, labbus tiffumus pawiffam isdelbejis. Simts zilwekem tas bij ween'alga, wai gohbigi maifi pelnija. Deewa bhjafschana pawiffam bij issuddusi. Es peederreju pee teem, kas us negohbigu wihfi fawu maifi pelna. Warrbuht zaur uszigtigu strahdaschanu, zil waijadseja, buhtu nopelnijis; bet es fawā lepnibā flitta darba negribbeju usnemt, biju flinks lā maifs."

So tablaf tā stahstiju, jo bailigaks tas wihrs palikka. Man nahza prabhā, ka wiinam warrbuht tāpat gahjis, tā es stahstiju, un tas wihram firidi kustinaja, lai gan winsch tā isliffahs, itt tā es to nemannitu.

"Un wai sinneet, ko darriju?" stahstiju tablaf, wihru stihwi usflattidams. "Atmettu tabs beidsamahs dohmas us labbu, gahju nosfrattis meschā, nogreesu few rungu, gluschi tahdu paschu, tā Jums taggad rohā, (tē wihrs fawu nuhju brihnedamees apskattija) „un scho rungu peenehmu few par palihgu, ar ko fewi usturreht, bet zittus isnihzinaht. To pirmo, ko satifschu, nosittifschu, tā es dohmaju, un atnemschu wiffu, kas tam peederr, tas jau weegli un drohschi isdarrams!"

"Gan firds man pahrmetta: Tu famaitaschanas zekku eij, Tu stahwi besdibbena mallā — wehl weenu sohli, tad buhfi pagallam. Bet es schim balsim nellausiju, man gribbejahs mantas, un liltens til grubti sppeda.

Tā gulleju zekka mallā, kas zaur meschu gahja; ohtrā puffē zekkam bij tahda wezza fahrittusi kaminizina — ko es par fagruifschu ehku behdaju.

"Us weenreis nahza wihrs ar firmu galwu un apgehrbts ar melnahm drehbehm. Es rungu ittin zeeti sakampu, tā lā Jubs taggad fawu, un nu gaidiju. Sirmgalwis palikka stahwoht, it lā wiinam tahds nohtigs darbs buhtu darrams, un zeppuri noahemis pee wezzahs basnizinas durwim nomettahs zekks. Kaulainahs rohlas salizzis un azzis us debbest pazeldams winsch luhdsja Deewu — bet lā winsch luhdsja! Affaras tam pah waigeem ritteja, bals wiinam no kustinatas firds nahldams drebbeja. Winsch luhdsja, lai Deews apscheljooteles par zitteem zilwekem un par wiinu paschu; winsch Deewam pateizahs par wiffu labbu, ko lihds schim baudijis, us wiinna waiga warreja redseht, ka ar apgrubtinatu firidi no schahs pasfaules neschirfees.

"Un es — lā to buhtu warreis eespeht, luhgdamo sirmgalwi nonahweht? Sahku pats no fewis kaunetees un rungu tablu aissweedis sfrehju wa mescha beejumeem lā trafs prohjam. Sawā firidi es nekas wais nebtju: sflaplaws buht kaunejohs un

us Deewu greestees truhka spehta. Tahdas nabbadfibas firds tulschibas newarreju ilgi isturreht — apnehmohs, pats fewim gallu darriht.

"Mahjās atnahzis atraddu feewu flimmu un newarreju zeestees, ka wiinna man usflatta, tapeh; pasleppen lahdeju pistoli un liffu stohbra gallu pee peeres. Peh; azzumirkta wiffas behdas pagallam. Us reis isdsirdu, ka manni kas stipri un ar ween stiprati fauz. Seewa manni fauz. Gahju turp, wiinna manni lohiti istrufusees uslubhoja; „Ingu,“ tā wiinna fazzija, „es Lewi paschu laif sapni redseju, ka Tu bij noschahwees. Man jamirft, nahwe jau kattu schnauds zeeti kas par muhsu behrnu gahdabs?"

"Un turpat arri behrnisch lā engelichts smaididams gulleja, gan bes behdahn bet gauscham bahls. Schinni azzumirkli paliktu par labbaku zilweku, un tā papreefschu rungu, tā taggad pistoli sweedu prohjam; pee fewas mirschanas gultas apnehmohs par labbaku zilweku palikt un paldees Deewam, man labbi isdewahs. Nedseet, mihtais draugs, tas irr tas notiffums, kas pee mannas pullstena kehdes farrajahs. Nu, ko Jubs darreet?"

Wihrs sweedda paschulait, fawu rungu meschā un krittā pee mannis gar semmi, tā lā behrns raudadams. „Gluschi tahds pats luppata es arri biju,“ wihrs eefauzahs. „Ko Jubs man stahstijah, to es gribbeju darriht, bet Jubs manni glahbacht un lai muhschigi nolahdehts effu, ja atkal tahdas kaunas dohmas galwā nemtu!"

Usfauzu wihram, lai zekahs augscham un apsohliju wiinam palihbseht, ka warr us labbeem zet teem tift.

"Schis naw wis mans pirmais kauns darbs,“ wihrs schelohjahs; „zilwekam pa preefschu labbi dsitti jakriht, pirms warr atgreestees, bet es gribbu atgreestees, jeb labbak mirt. Man arri dehls irr, stalts sehns, tablu no schejeenes, schā dehla mahte manni famaitaja, wiinna bij lischke un laulibā neustizziga un tapeh; sahlu wiffus zilwekus eenihdeht."

Wihrs man pehzat isteiza, ka papreefschu bijis farra-deenestā, pehz tam par sreedu-stuhmeju pee dsels zekka, un ko winsch tur buhdams peedsihwojis, par to us preefschu stahstifchu.

II. Sreedu-stuhmeis.

Wihrs zaur saweem kauneem darbeem pawiffam fatreefts, nahza man lihdsi un sahla tā stahstibt.

"No pirma galla preefsch mannim bij labbaks liltens nobohmahs; man to jaunibas deenas neweens nesazzija, ka ar kauneem zilwekem buhs jadshwo tā pa dubleem jabreen. Wannu wezzali bij turrigi kaudis, es weenigais dehls warreju us preefsch-deenahm ko labbu zerreht. Mans tehws bij strahdigs wihrs, kas wiffu fawu peederrumu til ar grubteem darbeem samantojis, gribbeja, lai es par maschinu tai-

fitaju, par bekkeri jeb zittu labbu ammatneeku paleekoht, bet lab nu winsch tilpat labs kà lehnigs bij, tad mahte, kas ar manni jeb arri patte ar fewi stahiti dsinna, us mannis fazzija, ka man waijagohi „par lunga tift“ un tabeht augstàs skohlàs eet. Laimigs tas zilweks, kam Deems to prahtu dewis un til daudj laizigas mantas peeschkibris, ka winsch augstàs skohlàs warr eet un fo labbu mahzitees. Es arri warreju laimigs buht, bet mahte par daudj manni isluttinaja, mannu gribbu peepibidama, mannim gahrđumus pasneegdama, no kam ne sapnds nefinnaja; us tabdu wihs palikku par lahrumneeku. Naudas un daschadu faldumu man feschas bij katru deen' pilnas. Kas patikka to pirku, jo man mahte til waijadseja peeminneht, tad winna to pirla. Winna mannim buhtu smukku wehrđseeni pirkufi, kad es to buhtu gribbejis un tahda mohde pee mums rastohs.

Gan tehws daschureif par to noruhzajs, bet nomanniju, ka no winna newaijadseja bailes turreht. Arri tehws to mannija: ka winna gruhitus sweedrus mahte: jafalka: es, ahtraf isderwu, nekà tee tikka nopelniti; winsch mannija, ka mehš isfchkehrdejahm.

Par to un wehl par zittahm leetahm winsch tohti ruhpejajs un behdajajs, sahka dsert — sliktu brandwihnu, tapeh; ka tas lehts, un peh; feschcem mehnescheem nomirra dschraja ahrprahta slimmiba.

Schi mirschana bij manna pirma nelaima. No scha laika palikku mahte gluschi pahrwaldneeks, winna jau no azzim redseja, kas mannim geld, un darrija wiffu ar leelu preeku. Nauda kà uhdens man zaur pirksteem tezzeja. Pirku gardumus, ehdu pats un dewu zitteem, kas peh; manna prahta bij jeb mannas skohlàs darbus darrija. Jo es biju slinks, no firds dibbena slinks! Gimnasija nemas newarreju no treschajs klaffes ahra tift, lai gan jau feschpadsmit gaddu wejs biju. Ar leelahm mohlahm tiftu septinpadsmita gadda augstala klaffe, pee tam arri warr buht nauda — — —

Us weenreis nahf mahte prahta atkal prezzetees. Tas wihrs, kas winnu prezzeja, dohmaja warrbuht us naudas — tehws sawa mirschanas stunda winnai wiffu lizzis norakstibt. Lai nu bij kà buhdams, mahte apprezzejajs, peh; nahza gaisma, ka masums ween no naudas atlizzis, zits wifs zaur mannu faklu un zauru maisu gahjis.

Nu bij nelaima gattawa. Patchwis mahti ne par fo wairs neuskfattija un darsija weenad' tapeh; ka bij peekrahpees. Mahte no firdchsteem mohzita un no wiffem atstahita nomirra. Par manni neweens wairs skohlàs naudas nemakfaja, skohlmeisteri preezajajs, ka tas slinkis weenreis probjam, nu eij deefgan, man waijadseja gimnasijas atstahit, un lai gan es tilpat kà nelo nebiju mahzizees, tomehr „wiffas skohlàs biju zauri gahjis.“

Wans pehrminders prohweja manni druzin zeschaf waldiht, deht winna bahrguma sahku to eenih-

deht. Pehrminders preefsch mannim sadabbuja weenu skrihwera weetu, kur deefgan gruhiti bij, zauri tift. Waijadseja pee winna dsihwoht, zittad no tahs petnas nepeetikka. Schahda usraubfischana man pawiffam apnikka, un lai no tahs warretu wakkà kluht, palikku druzin muddigaks. Gribbeju pats us sawu rohku dsihwoht, tas bij mans mehrkis.

Un weenreis tas man arri laimejajs. Sahds kungs mekleja sawai muischai skrihweri, mans augums un rohkas-raksts winnam patikka, druzin gimnasijas mahzibas arri fo geldeja — es to weetu dabbuju.

Tahdam muischas skrihweram wifs kas irr jadarra: winsch irr skrihwers, rakstu-weddeis, fullainis u. t. pr. Dabbuju astondesmit rubku lohnes, kohrteli un ehdeenu un kas wehl pee usturra derr.

Tomehr schi weeta man patikka, jo biju brihws, kad sawu darbu darrijis. Scha baggata lunga deenestneeki darrija ais winna mugguras fo katris gribbeja. Kungs par masahm leetahm nelo nebehdaja. Lai mahja jeb labbal faktoht, pilli, notikka wiff wiffabi nikki. Wifs wairaf seeweefchi, kam kungs wairaf wakkas kahwa, staigaja pawiffam ohtradi.

Sabiju tur kahdus peezus gaddus, kad jauna kambarjumprawa atnahza; bij wezzata kà es, bet tohti smukka. Kungs us winnas turreja labbu prahtu, un es to kambarjumprawu eemihleju; bet schi mannis ne par fo neuskfattija un manni weenad' ween nerroja. Jo wairaf peh; winnas prezzeju, jo lepnaka ta palikka. Winna manni daschureif ar kahjahm spahrdija, bet atstahit tahs newarreju.

Weenu deen' sawz kungs manni sawa istaba — es jau biju nobohmajis, sawu bruhiti atstahit. — „Mihkais Wollin,“ kungs teiza, lai gan lihds schim nekad wehl „mihkais,“ nebij us mannis teizis, „es jau fenn sinnu, ka Zuns Gewa patibt.“ Es lihds pat aufim nosarku.

(Us preefschu wehl.)

Allah's wehstneeks.

(Berseefchu stahits.)

Sahds derwisch, Muhamedeeschu muhks, gabja kahdu deenu us tirgu, kur winsch kahdas bantites bohwillas dsihjas, kurras winna feewa bij sawehrpust, pahrdohht zerreja. Par to eedabbutu naudu winsch gribbeja maift un zittas ehdamas leetas eepirkt un atpaktak us mahjahm nest, jo feewa un behrni jaw kahdas trihs deenas bij bes maises pawaddijufchi. Ahtri us preefschu dohdamees, winsch drihs tirgu atfneedsa un arri pirzeju atrabda, kursch winnam weenu dibremu (mubfu nauda weenu pimberi 7½ kap.) par dsihjahm aismakfaja. Derwisch preezajajs, ka nu atkal pee maises warreschoht, tift peh; kurras isfalkufchi mahjeneeki — un winsch pats arri — jau fenn ilgojajs. Ar smaididamu waigu winsch steidsajs pee bekkera, no kurra sinna, ka schis

labbu maifi lehtali par zitteem pahrdohdoh, bet kas fahbas pahri wehrstes no tirgus bij apmettees. Pahri werstes wairaf, wai mafaf, to derwifch maf rehkinaja, ja til wairaf maifes warreja dabbuht. Us maifi dohmadams un pufs-tezzinis us preefschu steigdamees, wifsch neflattijahs ne us weenu, nedf arri us ohtru puffi un warrbuht arri nebuhtu eeraudfijis, kas netahdu zell-mallâ notikka, ja fleegschana un brehfschana wianna azzis us turreni nebuhtu pagreesufchas. Diwi leeli refni tehwinai pluhzahs un fittahs tâ, fa bij jadohma, weens famu dshiwibu gan fcheit pamettihis. Derwifch fchohs tâ nahwigi kaujamees eeraudfijis zit drihs warredams flabt peegahja un winnus isfchlibris, isklaufija, kam labbad wianni tâ us dshiwibu un nahwi kahwufchees. „Weena weeniga dihreman labbad, dabbuja wifsch par atbildi;“ es winnam esmu weenu dihremu parahdâ un man naw fo winnam atdoh, tamdeht wifsch nu manni mahz nohst,“ — fazzija weens no teem diweem us ohtru rahdidams. —

Man irr weens dihrens, dohmaja derwifch pee femis, wai nebuhtu riftigi teem strihdneekem atdoh, jo zaur tam affins-isleefchanu — ja, warrbuht nahwi warretu nogreest. Kâ wifsch bij dohmajis, tâ wifsch arri darrija. Wifsch isnehma famu dihremu no labbatas un bes noscheloschanas fcho abbeem prettineekem eedewis redseja, fa nu wifsch nemeers bij pagallam.

Ar tuffchahm rohlahm un smaggu duhschu wifsch nu greesahs us mahjahm atpaktat, fur winnu isfalkufchi behrnini pehz maifes praffidami ar issteep-tahm rohzinahm fagaidija. Bet zil leelas bij winnu gaudas, kad redseja, fa tehws itt neko nepahrneffa. Wifsch isstahstija fawai feewai wifsch, kas bij notizis un kâ wifsch bij darrijis un dohmaja, fa nu gan bahreena dabbuhs. „Bet fchi freetna feewa buhdama, winnam nebuht nepahrmetta, kam tâ darrijis, bet wehl winnu usflaweja un luhfoja, wai wehl newarretu fo preefsch pahrdohfchanas atrast. Drihs wianna bij wifsch mallas pahrmellejusti, bet neta araddusi un jau bes zerribas nesinnaja, fo eesahft tē wianna atzerrejahs weena gabbala fihda drehbes, furru winnai kahda draudfene preefsch kahdeem gaddeem preefsch kleites bij fchinkofjusti. Schē, raugi fcho drehbes gabbalu pahrdoh, wianna fazzija us famu wihru, bet pasteidsees, jo pulststens jau irr trihs pehz pufdeenas un behrnini wehl naw ne putraimina bau-dijufchi.

Derwifch laut gan jau no pirma zetta deefgan nogurris, panehma drehbes gabbalu un aifstrehja. Wifsch isfraidija daudf eelu no weenas pilfsehta mallas lihds ohtrai, bet pa walti, newarreja pirzeja atrast. Jau kahdas pahris stundas tâ warreja buht tezejis, tē wifsch us weena eelas stuhra fastappa wihru, furfch weenu leelu fiwi pahrdohfchanai pee-

dahwaja, bet, kâ liffahs, arri newarreja pirzeju atrast, jo fitos jau bij nedfihwa un wifschai prifcha ne-liffahs buht. —

(Us preefschu beigums.)

Par zilweku wezzumu.

Refenn mirra Franzufchu semmē wihrs, kas 112 gaddus fadsihwojis. Isgahjufchâ gaddu fimteni tur pat sweineeks mirra 110 gaddus wezs. Simtajâ gaddâ wifsch zetturtu feewu paglabbaja, un pehz wifsch wifsch wairaf par to behdajahs, fur peeltu feewu dabbuhs. Afrikâ weens Beduinis 110 gaddus fadsihwojis, un tas jau leela leeta, jo farstâs semmēs zilweki til ilgi nedfihwo, kâ aufstâs. Warr buht dascham patiks dsirdeht, fur un kahdi jaunakâ laikâ wezzi paliffufchi. 1801 gaddâ nomirra Finnu semmē saldats, kas gandrihs 200 gaddus fadsihwoja. Samil Mundo no Skottu semmes mirra 185 gaddu wezs, Peter Tsharlen, Ungurs, 184, Indriks Sentins, Anglis, 168, Sahseps Surringtons, Sweedris, 160, Tohms Damme, Anglis, 155, Dscheff Parre, Anglis, 144, Turris Wunder, Wahzeets, 136, Douglas Gurgens, Sweedris, 130, Mittelstadt, Wahzeets, 125, Marija Korwat no Kreewu semmes 115 gaddu wezzi. Daschi no fcheem weztehweem apbrihnojami. Surringtons lihds paschaj mirfchanai bij stipris un pee pilna prahta. Wifsch atstahja jaunu atraitni un pulka behrnu, no kam wezzakais bij 103 gaddu, un jaunakais 90 gaddu wezs. Parre redseja dewinus kehnius weenu pehz ohtra waldam. 103 gaddu wezs wehl wifsch lauka darbus strahdaja un rihjâ fult gahja. 102 gaddâ ohtru reis apprezzejahs. Kad jau 152 gaddus peedsihwoja, tad kehniufch liffa to few preefscha nahft us Londoni, un apschinkojo weztehwo baggatigi, un tiffai zaur leelu ehfchanu un dserschanu, fo nebij raddis, tepat Londone nomirra. Dakteri teiza, fa wehl ilgal buhtu dshiwojis, kad augfchâ minnetâ wihse nebuhtu wef felibu faudejis. Douglas Gurgens nehma 88 gaddu wezs feewu un fadsihwoja astonus behrnus. Mittelstadt 110 gaddu wezs apprezzejahs un arri behrnus peedsihwoja. Marija Korwat pafaudeja pirmo sohbu 100 gaddu wezza buhdama, bet sohbs attal auga. 103 gaddu wezzai ohtris sohbs iskritta un jauns tai weetâ attal auga. Leekahs fa tas leelakais skaits irr 200 gaddi, fo zilweks warr aifneegt; pahraf par 200 gaddeem gan neweens zilweks nedfihwos. Beidsamōs gaddu fimtenōs neweens naw fchahdu wezzumu peedsihwojis, lai gan pulka zilweku gandrihs til wezzi paliffa. Schahs sinnas preefsch teem dohdam, kas dohma un fuhdsahs, fa muhsu laikōs newarroht wairs wezs paliff.

Atbildebams redaktehrs A. Leitan.

No Benjures atwehlehtis.

Rihgâ, 19. Merz 1871.